

NYT OM

ARBEJDERMUSEET

oktober november december

2004 nr. 4

UDSENDT AF ARBEJDERMUSEETS VENNER

Forsidebillede: Genåbningen af Arbejdermuseet den 27. august blev en stor succes med fuldt hus i festsalen både ved den officielle åbning og den efterfølgende fest for bl.a. venneforeningens medlemmer. De første gæster efter genåbningen, Lene Spring og Jesper Modig, Ballerup, ses her ved indgangen til det udvidede- og nyistandsatte museum.

Særudstillinger:

Herluf Bidstrup -Satire og Humor

27. august 2004 -. 28. marts 2005

Hans Scherfig - 100 år

8. april 2005 - 3. juli 2005

Made in DDR

Efteråret 2005

Faste udstillinger:

Familien Sørensen 1890 - 1990

Arbejderfamilien i 1950'erne

Trange Tider - arbejdsløshed i 1930'erne

Folkets Århundrede

Arbejdermuseet og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv:

Åbent alle dage kl. 10.00 - 16.00

Telefon: 33 93 25 75

Café & Ølhalle

Åbent alle dage kl. 11.30 - 16.00

Telefon: 33 33 00 47

E-post: am@arbejdermuseet.dk

Hjemmeside: www@arbejdermuseet.dk

Hilsen fra kassereren

På bestyrelsens vegne sender jeg en stor tak til venneforeningens både „gamle“ og nye medlemmer for udvist tålmodighed i forbindelse med vores udsendelse af opkrævninger på dette års medlemskontingent. Som bekendt blev vi adskillige måneder forsinkede af først og fremmest tekniske grunde, men alligevel har medlemmerne næsten alle sørget for betaling af kontingentet.

Skulle der være enkelte, der endnu ikke har sørget herfor, kan det stadig nås. Men vi er desværre nødt til at konstatere, at hvis skyldigt kontingent ikke er betalt senest **den 15. november**, må vi slette de pågældende som medlemmer af venneforeningen.

Og det vil da være ærgerligt - hvis man bl.a. gerne vil deltage i foreningens store solhvervsfest den 30. november (se programmet side 19).

På forhånd tak !

Med venlig hilsen

Morten Bo Almstrup

Nyt om Arbejdermuseet udsendes af Arbejdermuseets Venner 4 gange om året.

Redaktion: Henning Grelle, Preben Hansen, Jørgen Strand, Peter Ludvigsen, Preben Sørensen (ansvarshavende), Hanne Abildgaard, Torkil Adersen, Anne-Lise Walsted og Brigitte Johnen.

Layout og tryk: Fr. Weiss Bogtrykkeri A/S, Vesterbrogade 116 A, 1620 København V.

Oplag: 3.000 eksemplarer

Bladet udkommer 15/1, 15/4, 15/8 og 15/10. Deadline 2 måneder før.

Redaktionens adresse: Arbejdermuseet mrk. redaktionen, Rømersgade 22, 1362 København K.

Tlf. 33 93 25 75.

ISSN 0907-0753.

Vi kan med fortrosthning gå i gang med fremtiden

Tale af Arbejdermuseets formand, LO-sekretær Harald Børsting ved museets genåbning den 27. august

Det er en glædelig dag for museet – eller for museet og arkivet.

Tilbygningen overskygger naturligvis det hele, men der er sket kraftige og gennemgribende fornyelser gennem hele huset.

De populære faste udstillinger om 50-erne, 30-erne, familien Sørensen og Folkets århundrede er blevet fornyet og restaureret – uden at miste det let forståelige og populære præg.

Og i forbindelse med fusionen mellem museet og ABA har den resterende del af den gamle forsamlingsbygning fra 1879 været igenem en omfattende renovering. Det har så også betydet at der ikke længere står så meget som en kvadratmeter ubenyttet hen.

I bestyrelsen for det daværende Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv tvivlede vi for et par år siden på, om ABA kunne overleve i sin daværende form og drift. Analysearbejdet af organisationen medførte, at vi mente, at det var fornuftigst med en sammenlægning med museet.

Den slags sammenlægninger skal ikke trækkes for længe, så går det galt, men det har unægtelig været noget af en opgave at gennemføre denne samtidig med en så omfattende tilbygning.

Jeg er overbevist om, at den fusion, som vi også i dag festligholder, vil være til gavn ikke alene for de to parter, men for alle brugere af museum, bibliotek og arkiv. Den nye ABM-virksomhed (altså bibliotek, arkiv og museum under een hat) er meget fremme i debat-

ten om kulturinstitutionernes fremtidige drift.

Vi er et hanefjed foran og mange vil kigge på de resultater, som museet og arkivet vil komme med. Der har altid været et tæt samarbejde, men det er klart, at synergien vil vokse kraftigt – og så gør det jo ikke noget, hvis vi kan bruge pengene mere hensigtsmæssigt.

Det er dog en tanke værd, at man nu kan sidde i Staunings gamle kontor og studere arkiverne efter ham, at vi kan fejre denne dag i den sal, hvor alverdens socialister holdt en del af den sidste internationale socialistkongres i 1910 – i øvrigt Staunings svendestykke som organisationsmand, 4 år før 1. verdenskrig fuldstændig splittede den internationale socialisme.

Ordentlige faciliteter

Ikke alene bygningsmæssigt, men også funktionsmæssigt, står dette hus nu på et mere solidt fundament, end det nogensinde før har været tilfældet. Den bygningsmæssige del skal jeg vende tilbage til.

Vi er nu i stand til at vise særudstillinger af en kvalitet, som vi ikke hidtil har kunnet klare. Og selv om vi starter med en kunsthistorisk, så er den nye tilbygning konstrueret til at rumme både kulturhistoriske og kunsthistoriske udstillinger og modsvare publikums krav om ordentlige faciliteter og långevernes krav om sikkerhed og styr på tingene.

Det er derfor også en glæde for mig at kunne takke dem, der har betalt for tilbygningen. Vi begyndte

i Kulturministeriet og gik videre til fondene, da nabohøringen bogstaveligt talt jævnedet det første projekt med jorden. Og det er mere end dobbelt så dyrt at bygge under jorden skal jeg hilse og sige.

Uden støtte fra A.P.Møller og Hustru Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, fra Augustinus Fonden og fra Arbejdsmarkedets Feriefond havde vi ikke haft anledning til at mødes i dag.

Stod på renommeeet

Specielt vil jeg gerne takke Arbejdsmarkedets Feriefond, der på kulant vis gik ind og støttede en gang ekstra, da meget solide, men ukendte fundamenter dukkede op i gården, og det samtidig viste sig, at den bygning vi sidder i ikke var fuldt funderet. Her har utallige gange været fuldt hus til møder, men først da vi gravede ud til tilbygningen opdagede vi, at bygningen på det nærmeste - siden 1879 - har stået på renommeeet!

Jeg er klar over, at både udvidelse, renovering og fusion er en meget hård belastning for personalet.

Nu har jeg fulgt forløbet i mere næsten halvandet år og kan se, at I har kastet jer ind i processen og virkelig arbejdet for, at dette her ikke alene skulle lykkes, men skulle blive et godt resultat.

Tak for indsatsen har i huset. Tak til samarbejdspartnerne og endnu engang tak til støtten til projektet. Sammen kan vi med fortrosthning gå i gang med fremtiden, selv om det er fortiden, vi arbejder med.

Ombygningen startede hos vores publikum

Velkomsttale af Peter Ludvigsen ved museets genåbning

En lille del af den store forsamling i festsalen med bl.a. formanden, Harald Børsting og digteren Benny Andersen, på forreste række.

-Det er en stor dag for museet. Vi fejrer en ny tilbygning, åbner en særudstilling af tegneren Herluf Bidstrup, og vi markerer, at fusionen mellem museet og ABA er tilendebragt, sagde direktør Peter Ludvigsen, da han den 27. august kunne byde velkommen i en helt fyldt festsal.

Museets almene særkende er hverdagen – I dag er det hele lidt højtideligt. Vi har derfor bedt Benny Andersen om undervejs i programmet at minde os om hverdagen og dens mange underfundige hjørner. Det er samtidig en markering af den fjerde del vi fejrer, nemlig at museets faste udstillinger om hverdags- og arbejdslivet samtidig med udvidelsen har gennemgået en tiltrængt fornyelse.

Ombygningen startede hos vores publikum. I vores regelmæssige publikumsundersøgelser fik vi

masse af gode råd og konstante beklagelser. Vi kunne se, at vi burde forbedre særudstillingslokalerne – faktisk får vi først nu efter mere end tyve år de første lokaler, som er bygget som udstillingslokaler – og at vi burde forbedre publikumsfaciliteterne.

Efter ideerne kommer pengene. Denne proces begyndte under den forrige regering. Derfor har vi bedt Mogens Lykketoft om at holde åbningstalen. Byggeprocessen har varet næsten 16 måneder – og justeringerne vil tage nogen tid fremover. Den har været meget kompliceret.

Arkitekterne Boje Lundgaard og Lene Tranberg udfærdigede først et projekt over jorden og dernæst det, det endte med, under jorden. Desværre kan Boje ikke være med os i dag. Han døde pludseligt i april til stor sorg for os alle.

Fusionen

Samtidig med byggeriet har museet og Arbejderbevægelsens Arkiv og Bibliotek fusioneret.

Det inkluderede en parallel byggeproces, sådan at der nu ikke er mere disponibel plads i de to ejendomme, som museet jo består af. Al offentlig betjening udstillinger, læsesal og udlån findes nu her i huset.

Museet startede for godt tyve år siden. Men vi har haft en utrolig medvind og vi har gennem årene modtaget megen støtte – genstande til samlingerne, kunst til samlingerne, mange gæster og megen økonomisk støtte. Men vi har aldrig fået så megen hjælp udefra, som vi har fået denne gang.

-Personligt har jeg opfattet det som et skulderklap til museet, at Kulturministeriet gik ind i finansieringen fra starten, men specielt at tre fonde gik ind, da det første udvidelsesprojekt bogstaveligt talt blev bortdømt i nabohejringen og det hele blev mere end dobbelt så dyrt.

-Tak til Arbejdsmarkedets Feriefond, til A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal og til Augustinusfonden. Også tak til samarbejdspartnerne i byggeprocessen. Den har været lang og vanskelig, Og er ikke helt slut endnu - men lært os, hvordan man staver til samarbejde, sluttede Peter Ludvigsen.

En vigtig fortælling om, hvorfra vi kom

Lykønskningstale af Mogens Lykketoft - men også med kritik

-Til lykke med den fine nybygning. Som Peter Ludvigsen sagde i sin velkomst, var jeg som finansminister meget optaget af at hjælpe til, at dette fine projekt kunne gennemføres. Nu står det her, og det er vigtigt, sagde Socialdemokraternes formand, Mogens Lykketoft ved genåbningen:

-Det er vigtigt, at dansk arbejderbevægelse har et museum, der fortæller om vilkårene for de jævne mænd og kvinder, der besluttede at organisere sig og skabe bedre levevilkår. Det er vigtigt at fortælle om, hvorfra vi kom, og hvordan den demokratiske arbejderbevægelse gennem fagbevægelsens og socialdemokraternes indsats over et århundrede havde hovedæren for, at Danmark blev et af de rigeste, mest lige og mest harmoniske samfund i menneskehedens lange historie.

I Staunings storhedstid var arbejderbevægelsen det besiddelsesløse flertals velforståede egen interesse i at skabe ordnede arbejdsforhold, bedre løn og social tryghed. Resultatet af vores indsats er, at der i dag er et flertal af velstående middelstand, hvor solidariteten ikke på samme måde er påtrængende nødvendig i hverdagen.

Men vores mission - Socialdemokratiets opgave - er at appellere til en fortsat forståelse hos flertallet af, at det stærke samfund er det smukkeste og bedste - at vi har brug for at have alle med i en god udvikling, og at selv de velstillede egne børn og børnebørn har brug for velfærdssamfundet for at leve deres liv

I et af de tidligere særudstillingslokaler er der nu indrettet en større reception og museumsbutik med tilhørende publikumsfaciliteter med garderobe, toiletter m.v.

uden skarpe konflikter og spændinger i samfundet.

Arbejdermuseet fortæller om det daglige liv undervejs til det nuværende velfærdssamfund.

Vigtig fortælling

Min gode ven og tidligere folketingskollega fra de konservative, Kai Dige Bach, var arbejderdreng fra Nørrebro - enlig mor, flere børn, meget små kår. Han fortalte mig engang, hvor stort et indtryk, det havde gjort på ham, at besøge jeres udstilling om 50'erne. For - som han sagde - her troede jeg, at vi var noget helt særligt (hvad alle mennesker og familier jo bestemt også er), men så kom jeg her ind og fandt ud af, at jeg havde boet i en bikube. Det siger først og fremmest en masse om, hvor meget tids-

alder, social placering betyder for livsvilkårene. Det bidrager Arbejdermuseet til en meget vigtig fortælling om.

-Lad mig til sidst sige - som jeg for længst har sagt og skrevet til museets ledelse: Jeg forstår stadig ikke, hvad Lenin skal på den danske arbejderbevægelses museum. Jeg synes, det er så vigtigt at understrege, at den store, dominerende del af dansk arbejderbevægelse altid og ubetinget har været på demokratiets side mod de totalitære bevægelser, der forpestede det 20. århundrede og var skyld i flere menneskers voldelige død end nogen andre regimer i verdenshistorien. Den demokratiske socialisme er udviklet og defineret i absolut modsætning til disse frygtelige systemer, sluttede partiformanden.

En væsentlig hjørnesteen i dansk bladtegning

Bladtegner-tale om Herluf Bidstrup ved udstillingsåbningen

-Det er lidt på trods, at jeg står her i dag og så uforbeholdent må glæde mig af mit fulde hjerte og sind over Arbejdermuseets imponerende udstilling af Herluf Bidstrups tegninger, sagde formanden for Danske Bladtegnere, Claus Seidel, ved præsentationen af den store Bidstrup-udstilling i de nye særudstillingslokaler, i forbindelse med museets genåbning.

-Som bladtegner og formand for Danske Bladtegnere er det nærmest mageløst og frydefuldt, at se denne mesters livsværk og vide, at de mange tegninger nu er godt i hus.

Som initiativtager til Museet for Dansk Bladtegning på Det. Kgl. Bibliotek er det da klart en skuffelse at Bidstrups bladtegninger ikke er endt hos os.

-Jeg bilder mig også lidt ind, at Bidstrup ville have frydet sig over skabelsen af Museet for Dansk Bladtegning og tankerne bag tiltaget om, at sikre denne kulturarv, der er så flygtig som noget og så let blot at pakke fisk ind i dagen efter.

Vi håber da også at Herluf Bidstrup en dag vil være at finde i Museet for Dansk Bladtegning om end med en mere beskeden præsentation.

Vi har faktisk på de første fire år indsamlet omkring 140.000 bladtegninger og vi stopper ikke før alle bladtegnere er repræsenteret. Og Bidstrup er uundværlig som en af

de væsentligste hjørnesteene i dansk bladtegnings fundament.

Når den politiske satire-tegning skal dokumenteres og præsenteres er det godt, at have 17.000 Bo Bojesen-tegninger og mange andres, men skal historien blive korrekt og retfærdig, kan den ikke blive foruden Bidstrups daglige satire-tegning.

-Ikke mere om det, Bidstrup hører om nogen hjemme her på Arbejdermuseet.

Samme arbejdsplads

-Herluf Bidstrup og jeg havde i næsten 20 år samme arbejdsplads, nemlig Land og Folk. Den var en meget forvirret redaktion, hvor alle gik rundt og så lidt fortvivlede ud og skyndte sig så videre, når en ung tegner forsøgte sig med et par ord.

Men en dag kom der ind på redaktionen, en høj smuk mand med lette guldbriller, sirligt tilbagestrøget hår og yderst elegant og fin i sin påklædning. Næsten modebevidst og en diamentral modsætning til redaktionssekretariatets øvrige beboere.

Og det var første gang jeg hilste på den store mester! Bidstrup var høflig, havde lyst til at snakke og havde måske også lidt omsorg for den unge Benjamin.

Han vidste jo, hvad der lå foran af slid og kamp for at nå det nærmest uopnåelige mål, at blive en god bladtegner.

Herluf Bidstrup var det om nogen! En mester, der ragede op i den lille flok som en af de største, men

også en der måtte så grueligt meget igennem i den lille andedam.

Konflikten

Konflikten med Hans Bendix og Danske Bladtegnere var ulykkelig og tåbelig og utilgivelig. Præget også af en tids snæversyn og angst for politisk holdning og stillingtagen.

Hanne Abildgaard har så fremragende i bogen om Bidstrup skildret dette forløb og jeg kan kun græmmes over foreningens opførelse dengang. Af begivenheden kan dog udledes eet, nemlig at den politisk-satiriske bladtegning dengang og i årtierne omkring havde en betydning i den offentlige debat som vi i dag kun kan misunde dem. En indflydelse, hvor den visuelle bladkunstner i den daglige avis medvirkede til, at skabe den dialog med læserne som en hver avis i dag hungre efter, og ikke har.

Blandt de bedste

Bladtegningen blev og var i disse år den folkeligste kunstform om nogen.

Og Bidstrup var blandt de bedste. Hans klare billedsprog og journalistiske tæft gjorde ham i stand til at diskutere bedre end de fleste skrivende med læserne.

Den næsegruste beundring af hans satiriske tegninger over det næste af jordkloden er ikke set magen, men jeg mener også at det dokumenterer i al beskedenhed, bladtegningens evner og muligheder.

-I Danske Bladtegnere var vi ofte irriteret og skuffet over, at vi aldrig kunne lokke Bidstrup med på vores mange udstillinger. Han ville ikke, han kunne ikke glemme, tror jeg, den gamle strid og det på trods af, at han jo i 1933 var med til at stifte foreningen.

Bidstrup bevarede sit medlemskab af Danske Bladtegnere og da jeg i 1987 skrev til ham på Melchorsvej i Allerød og spurgte, om han ville modtage kollegaerne hæderspris i form af Brygger Jacobsens Mindelegat, tøvede han ikke et sekund.

De nye særudstillingslokaler blev præsenteret af museets ledelse ved et pressemøde før åbningen. Direktør Peter Ludvigsen orienterede.

Bekom ham vel

Nu var tiden inde til at forsones og mødes med nye og gamle kollegaer. Nok havde han Lenin -prisen liggende hjemme i skuffen, men kollegaernes pris bekom ham vel.

Han var glad på dagen og glad for talerne og hyggede sig med det

gode danske smørrebrød og lidt øl. Til bords havde han Karen Bendix, enke efter Hans Bendix, der var død i 1984, 86 år gammel.

-Det er ikke altid man skal forsones, noget kan være vigtigere, men Bidstrups rankhed og snak-

salige smil den dag omkring det runde bord i Carlsbergmuseets smukke sal, var ikke det værste at se til for en gammel kollega. På standens vegne tak til familien og til Arbejdermuseet for denne be- drift, sluttede Claus Seidl.

En anden rumlig frihed

-Det har været en opgave af de helt svære med mange løsninger undervejs, sagde arkitekt Lene Tranberg i sin tale ved museets genåbning.

-Og det endte jo med at vi måtte konstatere: Hvordan bygge, hvor der ikke er plads? Ja, så må man jo gå under jorden! Det gjorde ikke opgaven lettere - således skulle der flyttes 3.000 kbm. jord undervejs.

-Men nybyggeriet har til gengæld givet en helt anden rumlig frihed end ved at gå i højden - der er skabt lys i de nye lokaler i kraft af det store glasfelt i loftet, understregede arkitekten, der på byggefirmaernes vegne takkede for godt samarbejde under ombygningen.

Uden for programmet bad han fhv. partiformand og statsminister Anker Jørgensen om at hjælpe med at læse eet af digterens populære tekster op - og det gjorde han under stort bifald.

Fyraftensjazz

Efter den officielle genåbning og præsentation af Bidstrup-udstillingen, var der senere på eftermiddagen en hyggelig sammenkomst for venneforeningens medlemmer, museets naboer m.fl. med "fyraftens jazz" af Thomas Frylands sekstet.

Hjælp fra Anker

Digteren og forfatteren Benny Andersen sad ved klaveret under afsyngningen af arbejdersange ved åbningssammenkomsten, ligesom han læste af egne digte for forsamlingen.

Venneforeningens formand, Preben Sørensen, ønskede museet tillykke med den store dag og sagde et stort "på gensyn" på foreningens vegne.

Vore forgængere var stærke i troen

Munter hilsen fra Bodil Mogensen, Arbejdsmarkedets Feriefond.

-Det er en meget stor glæde for mig at tale netop **her** ved Arbejdermuseets indvielse af denne meget store om- og nybygning. Det er helt specielt for mig fordi jeg har været formand både for museet og for ABA., medens jeg var ansat i LO, sagde direktøren for Arbejdsmarkedets Feriefond, Bodil Mogensen ved museets genåbning.

Vi står på et meget historisk sted – Arbejdernes Forsamlingsbygning fra 1879. – Beliggende i det indre København – klemmt inde mellem boliger på alle sider. Det har ikke været nogen nem opgave at finde en løsning, som naboer kunne acceptere, og en løsning som er optimal for museets gæster og ikke mindst for personalet.

Museet startede i 1983 og ingen havde dengang forestillet sig **det** vi i dag indvier. Det gamle hæderskronede og det splinter nye. – Men

en flot kombination. Undervejs har mange planer måtte skrinlægges, men nye er dukket op. Gennem mit mangeårige samarbejde med Peter Ludvigsen har jeg lært, at når han sætter sig noget i hovedet – kæmper han sejt og stædigt for at nå målet.

-Da vi renoverede Cafe & Ølhalle, ringede Peter og sagde: "Den er gruelig gal - en mur er revnet fra kælder til kvist". Da han så henvendte sig til os med planerne for denne nybygning – kunne jeg jo ikke dy mig for at spørge: "Peter – nu er det vel ikke sådan – at huset revner fra kælder til kvist"? – Han forsikrede mig om, at det **kunne** ikke gentage sig. Alt var undersøgt ned til mindste detalje. Intet kunne gå så galt denne gang !

Men en dag ringede Peter og sagde: "Den er gruelig gal. Jeg svarede: "Nå, er huset revnet"??? Nej

det er meget værre. Den gamle bygning står stort set kun på renommèet ! Der mangler fundament et sted – og et andet sted er der et fundament for meget. Og hvad kan man så lære af den historie ?

Jo - vore faglige forgængere var så stærke i troen, at de slet ikke var i tvivl om, at dette hus kunne stå uden særlig støtte. – Det havde jo kampånden!

Måske har de mistet en **smule** af troen, da de støbte det fundament, der næsten var umuligt at fjerne. Fondens bestyrelse var dog positive – også overfor fordyrelsen af byggeriet.

Mange udfordringer

Arbejdermuseet er kendt over det ganske land af både unge og gamle. Og I har stået overfor mange store udfordringer, men den største var nok Munck-udstillingen. Mange museer ville gerne have haft den – men I fik den.

Huset her har lagt rum til mange – både store og små begivenheder. Gæsterne har ofte stået som "sild i en tønde" ved indgangen. - Og besøg af grupper har skullet planlægges meget nøje. Hvilket har givet personalet trange arbejdsforhold. Samtidig med ombygningen er sammenlægningen mellem museet og ABA fuldført. En sammenlægning som bliver til glæde for begge parter.

-Fra AFF skal der lyde et stort tillykke. Jeg ønsker jer god vind fremover, sluttede Bodil Mogensen.

Besøgende i bibliotek- og arkiv bydes velkommen ved skranken af Eva Nancke.

Byvandring på Nørrebro

I forbindelse med Golden Days festivalen i København i september arrangerede Arbejdermuseet en række byvandring på Nørrebro. De blev noget af et tilløbsstykke.

Her ses en del af ca. 60 interesserede, der mødte op til den sidste byvandring for at høre historier fra 1890'ernes Nørrebro. De står foran den nyligt restaurerede ejendom Ahornsgade nr. 15-19.

Ejendommen blev fredet for 6 år siden og var en af de sidste ejendomme på Nørrebro med værkstedsbaghus. Arbejdermuseet stod bag fredningen sammen med Københavns Bymuseum.

Bedre forhold for skoleelever

Af Torkil Adersen

I forbindelse med museets ombygning og sammenlægningen med ABA har Skoletjenesten fået et nyt undervisningslokale. Da der var brug for en større frokoststue blev det tidligere undervisningslokalet inddraget. Som erstatning har Skoletjenesten fået den tidligere biograf, som ligger ved siden af festsalen på samme niveau som balkon.

Det nye undervisningslokale er blevet indrettet med et køkken fra slutningen af 1800 tallet i den ene ende og med en lille stue fra samme periode i den anden.

Den centrale del af lokalet er indrettet med borde og stole til eleverne. I køkkenet og i dagligstuen har eleverne mulighed for at leve sig ind i forholdene for godt 100 år siden.

Det er muligt at indrette stuen for

natten ved at rede op i sengen, vende spisebordet, trække en kommodeskuffe ud osv., og i køkkenet kan børnene smøre fedtemadder, vaske tøj i hånden mv. I skolestuen findes også en lang række dagligdags ting fra ca. år 1900, 1930'erne og 50'erne, som eleverne kan få lov til at prøve.

Efterlysning

Vi er fortsat interesserede i genstande, som kan indgå i museets undervisning.

Skulle nogen ligge inde med tøj fra 1930'erne og børnetøj fra 50'erne - plusfours, cardigans, knæstrømper, kjoler, hofteholdere mv. må de meget gerne kontakte mig på tlf. 33 48 03 29. Det gælder også hvis der er nogen der ligger inde med gammelt legetøj. Det vil så blive brugt til at gøre fortiden mere levende for nutidens skolebørn.

Til de mange skoleklasser, der gæster museet, er nyindrettet en særlig skolestue med tilhørende køkken, hvor eleverne bl.a. kan prøve at lave historiske retter.

Jordens arbejdere

Ny udstilling på Arbejdermuseet fra den 15. oktober

Når man har været en tur gennem Arbejdermuseet permanente udstilling og set de elendige arbejdsvilkår, som danske arbejdere blev budt for 100 år siden, siger man uvilkårligt til sig selv; *Godt det ikke er sådan længere!* Desværre er det dog stadig sådan – bare ikke her i landet, men ude i verden langt fra Danmark.

Den industriproduktion, der prægede Danmark op gennem det 20. århundrede, er flyttet til bl.a. Østeuropa og en række udviklingslande.

Her ser man arbejdere, der knokler 16 timer om dagen. Man ser fagligt aktive, der forfølges med trusler om vold og mord. Man ser børn slide sig en forkrøblet krop til.

Arbejdermuseet sætter derfor i den sidste del af den permanente udstilling fokus på nutidens arbejdsforhold i udviklingslandene med fotos, effekter og korte tekster.

Fotoudstillingen fortæller om globalisering af arbejdsmarkedet og om arbejdsforholdene rundt omkring på kloden.

Alle fotos i udstillingen er taget af Ulrik T. Skaftø under hans besøg ved de solidaritetsprojekter, som Fagligt Fælles Forbund støtter ude i verden.

Undervisningshæfte til landets skoler

Med det formål at tilbyde skolerne et stykke undervisningsmateriale om arbejdere og arbejdsforhold rundt omkring på kloden har Fag-

Historien om Nike-sko.

ligt Fælles Forbund, 3F, i samarbejde med Arbejdermuseet produceret et undervisningshæfte, der støtter og supplerer fotoudstillingen.

Hæftet, der bærer titlen ”Jordens arbejdere” støttes af Undervisningsministeriets Tips- og Lotto-midler.

Der fortælles i hæftet bredt om globale arbejdsforhold og sættes fokus på varer, der forbruges af danske teenagere. Teenagere nyder om nogen godt af globaliseringen, den øgede konkurrence og de deraf følgende lave priser på tøj, elektronik og sko.

Der berettes i hæftet også om børnearbejde og om migrantarbejdere.

Sætter fokus

Det overordnede formål med udstillingen på Arbejdermuseet og udgivelsen af hæftet er naturligvis

at sætte fokus på de moderne arbejderes livsvilkår og arbejdsforhold i udviklingslandene, hvor en stor del af vore sko, vort tøj og elektronik produceres.

Forfatter til hæftet er journalist Ulrik T. Skaftø, der har rejst meget i udviklingslandene. Han henter sine cases og eksempler fra bl.a. de projekter og det solidaritetsarbejde, som Fagligt Fælles Forbund støtter ude i verden.

Hæftet ”Jordens arbejdere” udsendes i først omgang gratis i to eksemplarer til landets skolebiblioteker.

Elevbesøg

Et andet formål er at gøre skolerne opmærksomme på Arbejdermuseets udstilling, så lærere og elever måske lægger et besøg ind i programmet, når der er på lejrskole i København.

Hæftet kan således bruges som læsning og baggrundsmateriale, inden skolerne aflægger museet et besøg.

Hæftet produceres i 48 sider i 10.000 eksemplarer. Målgruppen er elever fra og med 6. klasse til 8. klasse. Hæftet kan primært bruges i samfundsfag. Hæftet vil blive illustreret af tegneren Søren Benche.

Landets skoler kan herefter mod betaling af forsendelse og administration bestille klassesæt fra 3F.

En del af oplaget sælges endvidere til overkommelige priser i Arbejdermuseet.

Opbrud i tilværelsen

Valby i 50-og 60'erne – en beretning fra et tidligere arbejderkvarter

Af Frank Juel Pedersen, Hvidovre

Barndomshjemmet skulle ryddes. Forældrene kunne ikke mere klare trapperne op til stuelejligheden, nu måtte der en ældrebolig til. Så nu skulle der ryddes op og smides ud. Kælderen først. Jeg åbner den gamle støvede trætreemlåge, og minderne vælter frem. Her er mine gamle skistøvler som endnu har de påspændte skøjter på. Og her er det lille utætte firemandstelt med stænger og det hele. Her er.....

Vilh. Thomsens Allé i Valby dannede rammen om min barndoms gode minder. Min far var bryggeriarbejder på Carlsberg -Tuborg gennem hele arbejdslivet. Det meste af min barndom arbejdede han på treholdsskift. Om dagen, om aftenen og så om natten! Heste og øllet blev hans skæbne, kan man sige!

I staldene arbejdede han med at passe og pleje de store dejlige bryggerheste, og til andre tider var han ølkusk og førte et firespand trækkende på en ølvogn gennem byens gader. Så blev der leveret øl til købmændene og beværtningerne. Op på skulderen med en tung svenskrød trækasse ladet med øl, op og ned ad Københavns gader og stræder. Et meget hårdt arbejde, som dog havde en del fordele for os børn! At sidde i en firespands hestevogn oppe på ladet med far, var bare toppen! Og var gårdens andre unger misundelige? Jo, da.

Min mor havde et morgendeltidsjob og gjorde rent bl.a. hos F.L. Schmidt, mens vi børn var små. 2 brødre, en søster og mig selv, alle fire børn og to voksne, boede i en 2 værelses lejlighed! Der var ikke megen plads. I børneværelset sov vi fire unger. Køjesenge i den ene side og en trækud-sovesofa i den anden. I det "halve" værelse sov

mine forældre. En lille stue, hvor mangelen en påske- og pinse frokost er blevet afholdt, og en lang smal gang hvor skoene stod i etager. Et køkken med gasblus og et diminutivt toilet som var på størrelse med det gamle skur kaldet bladhuset, hvorfra en gammel dame solgte dameblade og søndagsaviser.

Fortidens kiosk var opstillet skråt overfor Brugsen ved Vigerslev Alle, tæt på den nuværende Mogens Fogs Plads. I Brugsen handlede vi meget mad ind. Kartoffler, hakket kød til frikadeller og bøf. To til far, og en til mor og os fire unger. Var vi mere sultne, kunne vi spise os mætte i kartofler og den smække tykke brune sovs,

som altid ledsagede aftensmåltidet, præcis kl. 17.30 hver dag. Til maden drak vi postevand fra hanen.

Store badedag

I køkkenet havde man først kun koldt vand! Så blev der installeret en gasvandvarmer til varmt vand. På toilettet blev der anbragt en masse rør og en tingest med håndtag og huller i! En bruser, hed den minsandten. Så om lørdagen når det var store badedag, skiftedes vi børn til at gå i brusebad. Men da vandet skulle reguleres fra køkkenet lød det hele tiden fra badet: "Det er for varmt, det er for koldt, det er for...."

På besøg hos fars arbejdsplads Carlsberg. Frank og storebror Iwan sidder højt til vejs.

Der hørte en kulkælder (og kakkelovn) til hver lejlighed. Vi hentede koks i store lærredssække ovre fra kul og koks lageret på hjørnet af Vigerslev Alle og Saxtorpsvej. En petroleumsovn kom senere til, og gjorde at der blev plads i kælderen, til at sætte de cykler man efterhånden fik råd til at købe. Så blev kulkælderen omdøbt til cykelkælderen. Opgangens 9 familier, der var fordelt i stuen, 1. og 2. sal havde en vaskekælder til rådighed, den var forsynet med store baljer og lignende knofedt krævende "maskiner"! På loftet var indrettet et rum til at tørre tøjet, hvis vejret gjorde at husmoderen ikke kunne bruge de store udendørs tørrestativer der var placeret for enden af vores gård.

Kludesamleren

KLUGE SÆLGES – KLUGE KØBES lød det ind i mellem i gården. Så var det kludesamleren der på sin store ladcykel kørte rundt og samlede klude! Skærslipperen dukkede også op og sleb knivene. En gammel stakkels lirekassemænd kom jævnligt i gården, til os ungers store fornøjelse. Så sprang vi rundt og samlede de papirindpakkede småmønter op, som blev kastet ned fra vinduerne.

I Ismejeriet, der lå ud af porten over gaden, købte man "på klods", dvs. man fik det skrevet og betalte så ugens køb om fredagen, lønningssdagen for de fleste. En almindelig husholdning skulle altid bl.a. bruge en 35x35 cm. isblok til "køleskabet".

Købmand Larsen lå på hjørnet overfor porten og den er også væk. Han havde en kort overgang en cigaretautomat stående udenfor sin

butik. Men de store drenge fandt ud af, at man kunne putte penge i automaten og så trække lidt ud i skuffen i øverste magasin, mens man trak hårdt i nederste. Så kom pengene dumpende retur, mens man derefter kunne trække øverste skuffe helt ud og få sin cigaretpakke helt gratis!

Ovre ved siden af Brugsen på Vigerslev Alle, lå der en kiosk, hvor gadens drenge købte wild west blade og Battler Britton's historier fra 2. Verdenskrig. Når de da ikke stjal dem!

Det var Pedersen, Hansen og Jensen der boede i kvarteret dengang i 50'erne. Vi havde undtagelsen der bekræftede reglen boende i næste ejendom. Tikaj, hed familien og faderen, en statelig mand med hvidt hår, var helt sort som en neger, hvad familien også var. De havde en søn som jeg ikke erindrer blev drillet fordi han var sort, det var jo en sjælden sensation at kende en neger dengang.

I dag bor Demajovic, Mohamed og Ismail dør om dør med Pedersen og Jensen og Hansen. Mange af de tidligere beboere der efterhånden fik råd, flyttede til eget hus eller ejerlejlighed, så tilbage blev de svage, en del bistandsklienter og ældre, som sammen med det nye klientel, udlændingene præger Valby-billedet i dag.

Fodbold-og skøjtebane

For at komme hen til vor opgang skulle man gå ind ad porten til den røde murstensejendom i gården. Her var trygt og ikke nogen biler. Nogle scootere og cykler var alt. Små græsplæner foran hver opgang. En bænk og en lille lavt indhegnet boldbane, sandkasse og

bænkeplads! Alt dette er der den dag i dag. For vi taler om hvordan kvarteret så ud i tiden omkring 1951.

Adskilt af et levende hegn af buske og træer, lå en stor asfalteret fodboldbane. Ja, fodboldbane var det måske nok ikke, men vi brugte den til dette gode formål. Boldklubben Frem var og er nummer 1 i vores fodboldverden. Om vinteren, når det var dejligt frostvejr, blev der sprøjtet vand på, og vupti, var den omdannet til en skøjtebane, til stor fornøjelse for de mange børn og unge der boede her.

Det var meget spændende at være ude på skøjtebanen om aftenen. Den var oplyst med store projektører. Der foregik meget kysseri i banens yderkroge hvor mørket herskede. Lidt højt råberi, en pige der græder, pigehvin, og den lækre fornemmelse når jeg tog skøjterne på er nogle af de billeder der viser sig for mig i dag.

Altså når jeg tog de smarte sorte ishochyskøjter på, og ikke de elendige metalskinner der skulle spændes på støvlerne og altid faldt af i utide, som jeg døjede med i barneårene indtil jeg selv tjente mine penge ved bl.a. at gå med Valby-bladet, og sælge potteplanter og juleneg ved dørene. Skøjterne, ak ja nu hænger de i kælderen i loftet godt støvede og urørte har de hængt der i over 35 år! Nænnen jeg mon at smide dem ud?

Budjob

Jeg prøvede også at være bud bl.a. hos et mejeri ved Toftegårds Plads. Mellem sporvogne og massevis af almindelige cyklister skulle jeg på en Long John cykel hente mælk fra mejeriet ved Rughavevej. Rødde op

i mejeriets kælder var også en af pligterne.

Jeg glemmer aldrig den faste vending fra konen: "Du må godt larme". Det råbte hun altid efter mig. Som om man ikke kunne arbejde i stilhed. Det kunne man nok heller ikke.

På Toften lå også Toftegårds Bio. Mangen en cowboy-film er set fra de billige forreste rækker. På en gammel gulnet papirbillet kan jeg se, at jeg den 5. nov. 1965 så filmen "Indianerne" af John Ford. På 3. Plads, 6. Række nr. 5 til venstre, 1' aftenforestilling.

På den anden side af vores gård, lå August Wimmers Vej, udødelig gjort af Bamses melodi, Wimmers Vej. Der var en stor græsplæne hvor vi soled os om sommeren. Når det var rigtig godt vejr, slog vi unger et telt op, og overnattede så en enkelt nat i soveposer, hvor der ikke blev sovet meget i.

Spøgelseshistorierne fløj rundt på skift i teltet, den ene mere uhyggelig end den anden. Så efter sådan en nat var det godt at komme hjem til de rigtige dyner.

Hemmelige klubber

Bagved græsset var der en masse buske og krat, hvorefter man kom frem til et stykke uberørt natur. Bakker og alskens ukrudt og buskads udgjorde en perfekt legeplads for os raske drenge. Vi byggede huler. Der var da også en der styrtede sammen, og så var det slut.

De kammerater der altid legede sammen, dannede klubber. Der blev udtænkt snedige bogstavskoder som de forskellige klubber benyttede sig af. Drengene på hver vej var opdelt i deres egne hemmelige klubber.

Man sendte meddelelser til hinanden i snedigt udtænkt kodesprog, så ingen udenforstående kunne fatte noget, hvis de skulle rapse brevet! Spørgsmålet var så om vi selv kunne læse dem!

At lege cowboyer og indianere var altid et stort hit blandt gadens unger. Dåseskjul var også populært. Man fandt en konservesdåse. Hænderne frem og så blev der slået okker-gokker-gummi-klokker til en var blevet valgt til at finde alle de andre. Dåsen blev sparket væk, og taberen skulle finde den og holde sig for øjnene og tælle til hundrede. "Nu kommer jeg" lød det, og så var det bare om at være usynlig.

Når vi var ude og lege, stødte vi tit på Tosselis. Hun var retarderet, men boede hjemme hos forældrene, og ville gerne lege med os andre. Men det var svært da hun var mindst 10 år ældre end os, og høj som en voksen.

En overgang var alle helt vilde med at hønse. De kulørte plastic-hønseringe var dagens hårde valuta. Jo flere man havde, jo mere status blandt kammeraterne

Skoletid

Men virkelighedens verden trængte sig på, og skolen skulle jo også pludselig passes. Vigerslev Allé Skole. Overfor skolen på Vigerslev Allé, lå barakkerne, en samling træbygninger hvis beboere ikke havde det bedste ry. Vi kom der i hvert fald aldrig, det turde vi slet ikke.

Det samme kan man ikke sige om slikmutters butik, der var et lille træskur beliggende ved siden af skolen. Desværre måtte hun efter nogle år dreje nøglen om, fordi nogle bøller blev ved med at

smadre ruden ind til slikparadiset. Så fik man cykel, storebrors aflagte, men alligevel, fint skal det være. Jeg følte mig meget stolt af min cykel, med kilometertæller nede ved forhjulet, så man kunne se hvor mange km man havde kørt!

På udlandstur

Så var det tiden til konfirmationsforberedelse. Uden diskussion. For konfirmeret, det blev man bare den gang. Gik til præst og lærte trosbekendelsen udenad! Den store dag oprandt og iført nyindkøbt "jakkesæt" trådte man ind i de voksnes rækker. Vi holdt blå mandag i udlandet. Sådan da. Men Malmø var udlandet for os 13-årige, og sikke mange frimærker man kunne få for de flere hundrede kroner vi havde fået i konfirmationsgave!

Nu kunne man også begynde at komme i ungdomsklubben v/ Ramsingsvej. Her kunne man arbejde med ler, lære at spille guitar, billard, bordtennis og lave teater samt gå til fotolære. Vi havde et mørkekammer til rådighed og fremkaldte selv billederne og lavede mange forstørrelser, naturligvis kun i sort/hvid men imponerende var forholdene. I 1967-68 havde klubben sit eget blad "Ramse". I A5 format med billeder endda. Jeg har stadig gemt mange af de gamle numre!

Det var på denne tid, at jeg og min bedste ven gennemtravede Valby aften efter aften. Op til Valby Station bakkende på vores nyindkøbte piber, fyldt med Latakia tobak, (og det er ikke sjov tobak)! Videre under søjlerne på Toftegårds Alle og hen ad Valby Langgade til Tingstedet og hjemad.

FORTSÆTTES SIDE 15

Nyt om bøger

Bid, vid og skændsel

Af Preben Hansen

Nu lærer mange ham at kende, men måske er der endnu flere, som får genopfrisket minderne om ham. I forordet til bogen "Herluf Bids-trup Satire og Humor", der udgives af Arbejdermuseet i forbindelse med den første udstilling i de nye, forbavsende lyse kælderrum, skriver Peter Ludvigsen følt om dengang, han som barn om søndagen blev sendt op til postkontoret på Dronningmølle Station for at hente "Land og Folk" til sine forældre. Det gjorde han med fryd, for han glædede sig enormt til "Ugens Bid.", dvs. Herluf Bidstrups helsides tegneserie, som med menneskelig humor eller besk satire skildrede et hverdagsforløb.

Med samme forventning så et andet barn (undertegnede, såmænd) en snes år tidligere frem til Social-Demokraten's søndagstillæg "Hjemmets Søndag". Han glædede sig – som alle Social-Demokraten's læsere, små som store – til "Ugens Bid."

Sådan gik det til, at Herluf Bidstrup gennem livet kom til at personificere to sider af arbejderbevægelsen – først den brede, sejrende socialdemokratiske bevægelse, siden den smalle, svingende kommunistiske bevægelse, hvis endelige nederlag på verdensplan blev markeret med Berlin -murens fald knap et år efter, at Bidstrup udåndede 2. juledag 1988, 76 år gammel.

Der var bid i Bidstrups tegninger,

JULEVELGØRENHED

Der var bid i den ugentlige tegneserie

men der var også en masse vid, og selv om det var den ugentlige tegneserie, der udkom som årbog under den betegnende titel "Bid og Vid", kunne samme titel stå som overskrift over hele hans omfattende produktion.

Ansporer læseren

Museets bog er i A4-format, og på de 132 sider, inklusive omslag, er der blevet plads til imponerende mange tegninger foruden meget læseværdige tekster. Men det er ikke en bog, der bare bliver set og

læst og så lagt væk. Den bliver hængende i sindet, fordi såvel tegninger som tekster ansporer læseren til både modsigelse og efterlysning.

Det er kunstnerens ret, for ikke at sige pligt, at tage magthavere ved vingebeinet, hvad enten det drejer sig om økonomiske, moralske eller politiske autoriteter.

Det gjorde Herluf Bidstrup sandelig også. Ja, hvor han hængte ministre og fagforeningsledere ud – altså de socialdemokratiske og somme tider nogle borgerlige politikere, men aldrig de kommunistiske.

De tre største kapitler skyldes Hanne Abildgaard, der også har redigeret bogen.

Hun skildrer med megen indlevelse Bidstrups løbebane og hans utvivlsomt ægte trang til at tale på de svages vegne. Det mærkelige er, at han øjensynlig kun havde blik for Danmarks svage. Han blev voldsomt populær i den kommunistiske verden ("de socialistiske lande", som Hanne Abildgaard kalder dem på linje med datidens kommunistiske sprogbrug), måske fordi han aldrig lod sin satire gå ud over nogen på de kanter.

Anne-Lise Walsted, der skriver om ægteparret Bidstrups tre måneders Kina-rejse i 1955, finder det bemærkelsesværdigt, "at der ikke er én karikatur imellem tegningerne; de danner tilsammen et næsten forelsket portræt af Kina og kineserne".

En affære

Hanne Abildgaard skildrer udførelsen af en affære fra 1949/50, da Bidstrup under anførsel af Hans Bendix blev beskyldt for antisemitisme,

efter at han havde tegnet nogle rige polske flygtninge, hvoraf en bar på en syvarmet lysestage.

Efter alt at dømme var beskyldningen urimelig, men netop derfor kunne det have været interessant at vide, hvad Bidstrup mente om den klart antisemitiske Slánsky-proces i Prag et par år senere. Her blev 11 kommunistiske partifunktionærer på Stalins ordre henrettet for jødisk-borgerlig nationalisme og zionisme.

Skønt bogens længste kapitel hedder "Tegner under den kolde krig", får vi heller ikke noget at vide om Bidstrups reaktion på de sovjetiske troppers fremfærd over for opstanden i Østberlin den 17. juni 1953 eller Sovjetunionens nedkæmpning af opstanden i Ungarn 1956 og af det "tjekiske forår" i 1968. Tænk, om han ikke havde været mere betonkommunist, end at han havde kunnet følge Aksel Larsen, som i 1959 stiftede Socialistisk Folkeparti.

Ytringsfriheden

Vagn Buchmann fortæller om Bidstrups bidrag til den illegale presse under den nazityske besættelse af Danmark 1940-45, og professor Walter Heynowski, der var en ledende skikkelse i DDR's medieverden, fortæller om sit ven-skab med Bidstrup.

Endelig indeholder bogen en tyve år gammel artikel af tegnerkollegaen Klaus Albrechtsen. Den stod i Ekstra Bladet, og Albrechtsen harcellerer over, at Bidstrup stort set ignoreres i Danmark. Det synes han er en skændsel.

Måske er spørgsmålet snarere, om det ikke var en skændsel, at et intelligent og kunstnerisk begavet

menneske som Herluf Bidstrup, der endog under de fyrre års ansættelse på "Land og Folk" tillagde sin egen ytringsfrihed afgørende betydning, i den grad lukkede øjnene for den knægtelse af ytringsfriheden, som fandt sted i den del af verden, han beundrede?

En bog, der får læseren til at stille den slags spørgsmål, er ikke udgivet forgæves.

FORTSAT FRA SIDE 13

Han boede i samme opgang som mig, og hans forældre havde et sommerhus, hvilket vi satte megen pris på, for så havde vi lejligheden for os selv i weekenderne. Og der blev festet igennem. Nogle gange så højlydt at også naboerne bemærkede det.

En skønne dag fik min ven en kæreste, og det var jeg meget glad for! For hver lørdag når vi holdt fest inviterede hun, en efter en, sine klassekammeratpiger med til festen, for at jeg ikke skulle kede mig!

Samme ven tog i øvrigt fuser på mig, da hans lillebror skulle konfirmeres. Jeg troede det var en almindelig fest jeg var inviteret til, men da jeg åbnede døren og blev modtaget af moderen og faderen indså jeg, at der var noget helt galt. Ganske rigtigt. Hele hans familie var mødt op, og der var bordkort og 3 retters menu og hele baduljen. Og jeg der lige havde spist nede hos mine forældre! Konfirmandens gave? Heldigvis havde jeg en flaske hvidvin med som mit bidrag til festen.

Men nu er kælderen ryddet. Det meste er smidt ud i containeren. Minderne har man da lov at have. Jeg lukker døren til endnu et kapitel af mit liv!

Museets troværdighed må ikke drages i tvivl

Pressemeddelelse fra Arbejdermuseets bestyrelse om Lenin -statuen

Arbejdermuseets bestyrelse har på sit møde d. 2. september 2004 behandlet en henvendelse fra en gruppe socialdemokrater, som ønsker en statue af Lenin fjernet fra museets udstillinger.

I den opståede situation lægger bestyrelsen stor vægt på, at museets professionelle troværdighed ikke kan drages i tvivl hos museets brugere, det være sig gæster i udstillingerne, privatpersoner eller

virksomheder, der betror museet genstande eller kunstværker, samt både organisationer fra et bredt politisk spektrum og enkeltpersoner, der overdrager deres arkivalier til museets arkivdel.

Bestyrelsen ønsker fortsat at fastholde den eksisterende arbejdsdeling på Arbejdermuseet mellem bestyrelse og museets daglige ledelse, således at bestyrelsen beslutter museets overordnede strategi, at den

herunder udvælger de konkrete udstillingstemaer, og samtidig tilser at museet overholder de gældende bestemmelser for både museums- og arkivvirksomhed.

Den detaljerede udtryksform og den praktiske tilrettelæggelse varetages samtidig af den faglige ledelse.

Statuen af Lenin indgår i den faste udstilling "Folkets Århundrede", der er planlagt vist frem til foråret 2007. Udstillingen handler om arbejderbevægelsen og dens forskellige retningers betydning for det 20. århundrede.

Statuen var en foræring til Sømændenes Forbund og er en del af den danske arbejderhistorie.

Bestyrelsen ønsker fortsat statuen vist i denne sammenhæng og noterer samtidig at museet har øget formidlingen af udstillingen på sin hjemmeside.

*Harald Børsting
Formand*

Lenin -statuens nye og mere tilbagetrukne placering i et hjørne uden for gangen ved museets nye reception (det tidligere særudstillingslokale).

Vellykket rundvisning

Venneforeningens medlemmer deltog i stort tal i den første rundvisning i Arbejdermuseets nye særudstillingslokaler onsdag den 19. september.

Museumsinspektør Hanne Abildgård, der har tilrettelagt den store og spændende udstilling om kunsten Herluf Bidstrup, viste rundt og fortalte både om de enkelte teg-

ninger og andre af hans værker samt om træk fra Bidstrups virke i ind og udland de pågældende årtier.

Venneforeningen var efterfølgende vært ved kaffe/the og kage i museets festsal.

Ekstra tilbud til medlemmerne

Efter aftale med Det. Kgl. Bibliotek i København, kan venneforeningens medlemmer få adgang til halv pris (25 kr) til en foredragsrække om kendte danske bladtegnere i Diamanten her i efteråret.

De tre første arrangementer i foredragsrækken er afholdt, når dette blad er udkommet, men der er stadig to møder tilbage:

Onsdag den 20. oktober kl. 19.00.

Nils Frederiksen indleder om "Bid og vid-tegneren Herluf Bidstrup".

Onsdag den 17. november kl. 19.00.

Ebbe Mørk fortæller om "Poul Holck - den levende tegner".

Billetter til denne særpris kan bestilles ved direkte henvendelse til Det Kgl. Bibliotek (Rikke Mørch) på Tlf. 33 47 43 64.

Billetterne kan afhentes en time før foredraget starter og skal være afhentet senest en halv time før mødets start.

Kontingentsats pr.1.1. 2004

Jeg vil gerne være medlem af
ARBEJDERMUSEETS VENNER

sæt kryds

Enkeltmedlemskab	☐	190 kr
Enkeltmedlemskab pensionister/efterlønsmottager	☐	130 kr
Parmedlemskab	☐	240 kr
Par, hvor en er pensionist/efterlønsmottager	☐	200 kr
Par, hvor begge er pensionister/efterlønsmottagere	☐	160 kr
Små foreninger (indtil 100 medlemmer)	☐	500 kr
Større foreninger (fra 100-500 medlemmer)	☐	1000 kr
Store foreninger (over 500 medlemmer)	☐	1500 kr

Navn: _____

Gade: _____

Postnr.: _____

By: _____

Tlf.nr.: _____

HUSK
VENLIGST
PORTO

Arbejdermuseets Venner
Arbejdermuseet

Rømersgade 22
1362 København K

H U S K

Besøget i det nye LO-hovedkvarter

Venneforeningens medlemmer indbydes hermed til et spændende besøg i LO's nye hovedkvarter, Islands Brygge 32 D på Amager

onsdag den 20. oktober kl. 19.00.

Efter en rundvisning i det nye LO-Hus, vil **sekretariatsleder Finn Larsen**

efterfølgende give en aktuel orientering - og besvare spørgsmål om den faglige landsorganisations omfattende virksomhed.

Der bliver serveret kaffe/the og kage.

Der er metro- og busforbindelse til det nye LO-hovedkvarter.
Omgående tilmelding til Arbejdermuseets kontor, tlf. 33 93 25 75
eller pr. e-post: am@arbejdermuseet.dk

Arbejdermuseets Festsal
Rømersgade 22 · 1362 København

H U S K

Mine sange er flyvende breve

Særforestilling for Arbejdermuseets Venner

Benny Andersen

Den Danske Skueplads præsenterer på digteren Benny Andersens 75 års fødselsdag
søndag den 7. november kl. 20.00 (bemærk nyt tidspunkt)

følgende forestilling:

Mine sange er flyvende breve

Resterende billetter til en særpris af **145 kr.** kan fortsat købes på Arbejdermuseets kontor.

NB: Tidligere solgte billetter til kl. 16-forestillingen gælder i stedet (hvis det ønskes) til aftenforestillingen.

Tag familie og venner med til en stor og festlig oplevelse!

- En tankefuld rundrejse i Benny Andersens særegne, sjove, skæve og skøre univers, hvor forfatteren næsten tager pulsen på os danskere!

Denne vedkommende og poetiske forestilling præsenterer sange, digte, vers, prosatekster og fortællinger fra Benny Andersens forfatterskab.

Mine sange er flyvende breve indeholder en række af komponistens mest kendte sange og ierefoldende musik. *Mine sange er flyvende breve* havde premiere på Det Danske Teater (marts 2004).

Forestilling: Benny Andersen
Musik: Benny Andersen m.fl.
Scenestiftelse: Jørgen Heiner
Koreografi: Chris Blackwell
Kostume: Jørgen Heiner
Medvirkende: Jørgen Heiner, Allan Andersen
Foto: Klaus Holsting og Jan Jul

Venneforeningens solhvervsfest

Tirsdag den 30. november kl. 19.00

i

Arbejdermuseets festsal, Rømersgade 22

Solhvervstale af Socialdemokraternes
kulturordfører i Folketinget, **Mette Frederiksen.**

Musikalsk underholdning af **”Double Up”** (Steen og Erik)

Fællessang

Stort amerikansk lotteri og gevinster på billetterne.

Billetter á 100 kr. indbefatter **en varm ret**
samt kaffe/the og småkager.

Drikkevarer for egen regning.

Dørene til festsalen åbnes kl. 18.30,
hvor **”Double Up”** varmer op!

Billetter kan købes i museumsbutikken
fra **den 15. oktober – 23. november.**

Vel mødt

Bestyrelsen

Afsender:
Arbejdersmuseets Venner
Rømersgade 22
1362 København K

B

POST

PP

DANMARK

JORDENS ARBEJDERE

LÆS SIDE 10 OM NY SÆRUDSTILLING PÅ ARBEJDERMUSEET
I SAMARBEJDE MED FAGLIGT FÆLLES FORBUND